Année 2 No.24. 20 August 1950

C H E M A R E A
(L'A P P E L)

Motto:Ce n'est point l'audace que vous
avez à vaincre,mais l'hypocrisie.
Saint Just

PARAIT TOUS LES DIX JOURS

Sediu:74,rue de la Glacière,Paris 13.-Tel.GOB 04-57 Director: N.S.GOVORA

23 AUGUST, ZI DE DOLIU!

Peste trei zile se implinesc sase ani de la rușinoasa capitulare a României.

Șase ani de robie pentru unii,de exil pentru alții,de durere pentru toți Românii.

De sase ani inchisorile gem,armele automate ale ucigasilor țăcănesc,muntii hăulesc,stâncile calcaroase ale Carpatilor se inrosesc de sângele haiducilor,numărul crucilor albe crește mereu.

Șase ani de la 23 august 1944,sase ani de la capitulare!

Se implinesc sase ani de când trădătorii de Neam au smuls armele din mâna soldatului care apăra Moldova și Basarabia,care apăra Țara intreagă.De ce? Pentru satisfacerea intereselor și ambitiilor personale,pentru satisfacerea intereselor de partid.Urmarea? 130.000 de soldați și ofițeri romani au luat drumul Siberiei,200,000 alții au inălbit cu oasele lor drumul de la Bucuresti la Praga.A urmat o foamete cum numai pe timpul perioadei fanariote,Țara noastră bogată a mai putut să vadă,au pierit 200.000 de copii nevinovați.Astăzi bogătiile Țării se scurg spre Rusia,România este dusă inapoi cu sute de ani.Astazi România nu mai există decât cu numele.

Punctul de plecare? 23 august 1944,ziua capitulării,ziua trădării!

Nu se poate argumenta că nu se putea face altfel.Țara noastră segăsea in luptă cu dușmanul ei de moarte,armata avea moralul neatins de microbul defetismului,detineam o poziție cheie.Detinătorii puterii de atunci,maresalul și Mihai Antonescu,doreau să incheie un armistitiu cu Aliații.Conditii optime deci de a trata si a obtine o pace onorabilă.Un exemplu dece trebuia făcut ni l-a dat Finlanda,țară care nu a avut trădători.La noi s'a jucat cartea ruseasca.Rezultatul? Il cunoaște toată lumea.

Și trădătorii au voit să facă din ziua nenorocirilor noastre sărbătoare natională.Sărbătoreau pe 23 August ca si Ana Pauker,ca și agenții ei din străinătate.Nu stim ce vor face anul acesta.

Noi nu putem privi pe 23 august decât ca pe o zi de doliu național.In acea zi ne vom inclina plini de smerenie in fața memoriei tuturor celor cari au căzut in lupta contra bolșevismului,in fata celor ce zac in inchisori,in fața celor ce haiducesc in munți,in fața celor ce zac in minele siberiene,in fața celor ce sufăr in Țară. Acestia toți,ca si noi,nu pot privi pe 23 august decât că pe ziua cea mai neagră din viața poporului român,ca pe ziua cea mai neagră din istoria României!

C H E M A R E A

23 AUGUST, SARBATOARE NATIONALA.

"Le 23 août est l'anniversaire d'une action magnifique mais aussi le commencement d'une immense tragédie pour notre peuple.

Il y a quatre ans que, à un signal donné par notre Roi, le peuple entier, comme un seul homme, a rompu l'étreinte dans laquelle le tenait l'envahisseur d'alors et s'est rangé aux cotés de ceux avec qui, de coeur, il avait toujours été. Aussitôt, il s'élanca dans la lutte menée par les puissances démocratiques pour délivrer le monde du nazisme.

Ce fut un jour de grande fete suivi de sombres années de malheur jamais connues."

Generalul N.Radescu (La Nation Roumaine 1 sept.1948)

" L'action qui devait conduire à la libération du pays et qui s'est achevée par le coup d'Etat du 23 août 1944 a été menée par un groupe d'hommes politiques dirigés par le Roi Michel. A son ordre, l'armee roumaine a commencé, sans hésitation aucune, la lutte qui, en moins de dix jours, devait conduire a la libération du territoire national tout entier."

E.Ghilezan(La Nation Roumaine 1 sept.1948)

" Grâce à cet esprit de collaboration et d'entente, les partis ont pu offrir à Sa Majesté le roi Michel la base politique, morale et nationale pour la préparation de l'acte historique du 23 août 1944, qui a réalisé la libération."

(Actul de constituire a Consiliului Partidelor politice 1 august 1948 La Nation Roumaine)

" L'acte du 23 août 1944 a été le signal de l'insurrection contre l'invasion allemande, le signal par lequel la nation s'est rangée aux cotés de nos grands Alliés contre la barbarie nazie. Il a éte, enfin, purement et simplement le signal de la liberation."

IANCU Zissu(La Nation Roumaine 15 aout 1948)

" Un autre sentiment naissait, celui de l'inquiétude. Nous avons dans la mémoire les décisions de Téhéran, les zones d'influence. Nous pensions surtout aux pages si tristes de notre histoire, pages relatant le 12 occupations russes que notre pays avait précédemment subies...

Le lendemain, dans cet état d'esprit, nous avons adressé au pays, par la B.B.C. au nom de la "Communauté roumaine" le message suivant: "Nous nous inclinons humblement devant la grandeur de la nation". C.Bianu(La Nation Roumaine 15 aout 1949)

" Mais, indépendamment de la tournure prise ultérieurement par les événements-qui a fait que notre pays fût, comme toujours, le premier à en pâtir-l'acte du 23 août doit être considéré comme l'un des chapitres les plus dignes de notre histoire. Les principaux auteurs de cet acte historique, le Souverain et les chefs des partis démocratiques roumains: Maniu, Bratiano et Titel Petresco ont bien mérité de la nation.

(La Nation Roumaine 15 aout 1949)

" C'est en effet, le roi Michel qui, aidé par les chefs des partis démocratiques, a réconstitué, le 23 août 1944 les bases de notre politique nationale"

(La Nation Roumaine 1 noembrie 1948)

" Lorsque l'histoire des négociations secrètes menées pendant la guerre avec les Alliés sera écrite, on verra le rôle considérable que Buzesti y a joué. Rôle qu'il a tenu également le 23 août 1944, lors du coup d'Etat qui renversa le gouvernement d'Antonesco"

(La Nation Roumaine 15 octombrie 1949)

" Cinq ans ont passé depuis que notre pays, à la suite d'un acte de courage et de sagesse politique, s'est rangé aux cotes des puissances alliées dans la lutte commune pour la liberte des citoyens et l'indépendance des Etats. L'opposition nationale a accompli l'acte du 23 août sous la haute direction de notre Souverain bien aimé. Elle avait à sa tête Jules Maniu, C.I.C. Bratianu et C.Titel-Petrescu, elle jouissait de l'appui indéfectible de l'armée. Après une longue résistance contre toute domination étrangère et contre tout régime de dictature, la volonté di liberté de la nation s'est manifestée avec une énergie historique"

Proclamația Comitetului national român cu ocazia aniversării loviturii de Stat din 24 august 1944. (La Nation Roumaine 1 sept.1949)

CONSTITUTIA SI PARTIDELE

de Pamfil SEICARU

Românul are o inclinare, ceva mai mult chiar, o pasiune pentru politică; ceace este insă caracteristic acestei pasiuni, este indiferența lui față de ideile politice si interesul deosebit pentru persoane. O usurință verbală, o sprinteneală a inteligentii ii inlesnesc să prindă, firește superficial, sensul situatiilor; o sigurantă plină de suficientă face din orice Român o pitorească speță umană. Toată lumea vorbeste de toate, fără ca nimeni să se simtă stingherit că nu știe nimic; indrăzneala afirmatiei, faconda, pot inlocui o pregatire temeinică. Pentru enciclopedistii neantului de cultură era logic ca politica să insemne doar o chestie de relatii, de instinct oportunist cu abile ajustări succesive. "Mie imi spui"? sau "Lasă că stiu eu" definesc cele două invariabile manifestări ale suficientii noastre.

Deacea nu e de loc surprinzător că nimeni nu și-a dat osteneala să citească Constitutia, (este vorba de acea de la 1923 abrogată prin lovitura de Stat de la 12 februarie 1938 si repusă in vigoare la 2 septemvrie 1940) ca să inteleagă mecanismul constitutional. Mai există insă o scuză, aceasta valabilă in emigratie: nu cred că există multe exemplare, iar asa zisii imputerniciți ai celor trei partide nu aveau nici un interes să o facă să circule, presupunând că ei i-ar cunoaște continutul; in acest caz au tot interesul să mentină sub obroc această Constitutie pe care o evoacă ca să dea un caracter de legalitate celei mai indraznete mistificări. Astfel că nefiind la indemâna emigrantilor Constitutia din 1923, pentru a putea fi comentată, găsesc necesar să fac in prealabil o succintă expunere a evoluției noastre constituționale, inainte de a examina așa zisa practică constitutionala in comedia alcătuirii unei reprezentări românesti peste hotare. Poate unul dintre tinerii juristi-si sunt unii cari au făcut studii serioase de Drept constituțional, iar câtiva sunt fosti si străluciti elevi ai marelui constituționalist Carl Schmidt-ar gasi ragazul necesar si o editură ca să publice o lucrare asupra evoluției Dreptului constitutional in România. Implicit ar fi o istorie politică a României, succesivele proecte sau constituții adoptate reprezentând doar fixarea unor momente in evoluția spiritului politic.

Maurice Deslandres in "Histoire Constitutionelle de la France" (lucrare apărută in 1932) amintește cele 14 constitutii pe care le-a avut Franta de la Constituția Monarhiei constituționale (1789-1792) si până la Constituția din 1870. Instabilitatea politică, febra revoluționară a unei comunități nationale in căutarea unui echilibru social-politic, isi are corespondența intr'o schimbare de Constituții. De la 1789-prima Constitutie a Monarhiei constituționale-până la 1815-a doua restaurație-Franta a avut zece Constituții si până la 1870 incă patru.

Monarhia Constituțională a durat trei ani, Conventia trei ani, Directoratul patru ani, Consulatul provizoriu un an, Consulatul decenal doi ani, Consulatul pe viață doi ani, primul imperiu zece ani, prima restaurație opt luni, apoi cele 100 de zile ale lui Napoleon după intoarcerea din Elba, a doua restaurație 15 ani, monarhia de iulie (Louis Philippe) 18 ani, a doua republică patru ani, al doilea imperiu optsprezece ani; iar Constituția a celei de a treia republică a durat șapte zeci de ani, ceeace este o indicatie de echilibru social stabil.

România a avut ca primă Constitutie Conventia de la Paris(1858), dupăcare a urmat Constitutia lui Cuza Vodă din 1864, apoi Constitutia din mai 1866 care a durat până la 1923. Acesteia i-a urmat Constitutia care a durat până la 1938 revocată prin decretul regal din 12 februarie 1938. La 24 februarie 1938 are loc plebiscitarea nouiei Constitutii care este promulgată la 28 februarie. Doi ani mai tarziu, regele Carol, care concentrase in mâna lui toate puterile politice ale Statului-regele cap al Statului exercita puterea legislativă printr'o parodie de reprezentantă natională, iar puterea executivă o exercita printr'un guvern numit si revocat de rege, fără răspundere politică fată de Parlament-este obligat de starea de spirit din țară sa suspende Constitutia din 1938 prin care isi asigurase cele mai largi prerogative.

Prin Decretul-lege din 5 septembrie 1940 se declara suspendată Constituția din 1938, se dizolva parodia de Corpuri legiuitoare (Parlamentul Frontului Renașterii Nationale) si in aceeaș zi, prin alt Decret-lege se investia generalul Ion Antonescu, președinte al Consiliului de ministri cu depline puteri pentru conducerea Statului român. A doua zi regele Carol abdica, iar mostenitorul tronului depunea jurământul de credință luand titulatura de Mihai I.

Noul rege confirma printr'un Decret pe generalul Ion Antonescu ca insarcinat cu depline puteri in conducerea Statului.

La 8 septembrie 1940, un alt Decret-lege restrangea puterile regelui, care nu mai avea dreptul de a incheia tratate, cum se prevedea in Decretul din 5 septembrie 1940.

La 14 septembrie 1940, un nou Decret-regal proclama Statul national legionar(decretul no.

3151).Potrivit acestui Decret "Statul român devine Stat național legionar".Miscarea legionară este singura miscare recunoscută in noul Stat,având ca tel ridicarea morală și materială a poporului român si desvoltarea puterilor lui creatoare"'

In acelas Decret se stabili a că generalul Ion Antonescu eră conducătorul Statului legionar si seful regimului legionar;se creia insă un nou organ:conducătorul miscării legionare.

Prin Decretul-regal din 15 februarie 1941 se revenia la forma Constitutională instituită la 8 septembrie 1940.Noua asezare a fost supusă ratificării plebiscitare din 2 martie 1941. Articolul 1 din Decretul-lege din 26 februarie prevedea:"Națiunea română este chemată la Adnarea obstească plebiscitară Duminică 2 martie 1941,pentru a-si exprima aprobarea sau dezaprobarea asupra chipului cum generalul Antonescu a condus tara de la 6 septembrie 1940".

Un nou Decret-lege din 5 noembrie 1941 prevedea la articolul 1:"Natiunea romana este chemată in Adunare obstească plebiscitară Duminică 9 noembrie 1941 pentru a-și exprima aprobarea sau dezaprobarea asupra guvernării desrobitoare a maresalului Antonescu de la 6 septembrie 1940 si să exprime increderea ca maresalul Antonescu să procedeze la reforma Statului și la apararea drepturilor neamului". /că/

Se verifică,deci,la toate Statele o nestatornicie a asezarilor constituționale corespunzând unor perioade de instabilitate social-politice constituind simptomul unui rău organic profund. Durata unei Constituții indică un echilibru stabil al fortelor sociale,dovada durata Constituției franceze a celei de a treia republică(de la 1870 la 1940),dovadă Constitutia României care a durat de la 1866 la 1923.

Convenția de la Paris incheiata la 7 august 1858 constituie prima organizare constituțională a Principatelor-Unite,Moldova si Valachia.Dacă in fiecare Principat continua să existe un Domn care exercita puterile publice cu concursul unei Adunări alese,exista insă un organ comun:Comisia Centrală de la Focsani a cărei menire era să alcatuiască legile de interes comun in ambele principate,asa cum spune in textul legii de organizare a Comisiunii:"dispozitiile constitutive ale nouei organizatiuni a Principatelor sunt puse sub paza Comisiunii Centrale". Deci o instanță supremă de supraveghiere a respectării organizării constitutionale,intreg organismul Statului era sub controlul Comisiunii Centrale care avea si indatorirea să intocmească din proprie initiativă si să supună deliberarii Adunărilor,prin intermediul Domnului,legi de interes comun ambelor Principate.Putem spune că menirea Comisiunii Centrale era să pregatească cadrul juridic al unirii Principatelor.

Existenta acestei Comisiuni Centrale isi are explicatia.Napoleon al III-lea incercase să obtină in timpul Congresului din Paris crearea unui Stat român unitar sub un domn străin.La Quai d'Orsay se găseste raportul ministrului de externe,Contele Walewski,purtând apostila impăratului,in care raport se propune ducele de Parma ca principe pentru noul Stat.Această propunere franceză s'a isbit de categorica impotrivire a Austriei si a Turciei.Era firesc ca Turcia,intrată in faza accelerată a decadentei si descompunerii să intrevadă in crearea unui singur Stat din cele două Principate,o introducere la ruperea raporturilor de vasalitate.Austria,pe bună dreptate,intuia rolul pe care il va juca noul Stat românesc prin forta de atracție politică exercitată asupra Românilor din dubla monarhie si nu putea pierde din vedere că pe câmpia libertătii din Blaj fuseseră prezenti toti oamenii reprezentativi ai nationalismului românesc.Franta,găsindu-se in fata acestor impotriviri,a recurs la o nouă formă care putea inlesni unirea,creind prin conventie institutia menită să realizeze cadrul juridic al unirii celor două principate.

Conventia de la Paris stabilea separația puterilor,iar spiritul democratic in care a fost concepută reiese din condițiile care se cereau candidatilor la domnie:să aibă 35 de ani,din tată născut Valah sau Moldav;deci domnia inceta de a mai fi un apanaj al boerimii.Prerogativele si atribuțiile Domnului sunt aproape aceleasi ca și in Constitutia de la 1866.Actele Domnului erau supuse obligatiei contra-semnării de către miniștri,care erau răspunzători de violarea legilor ca si de orice risipă a banilor publici.Urmărirea miniștrilor se putea porni de Domn sau de Adunare,fiind justitiabili in fata Inaltei Curți de Casație.Punerea sub acuzare necesita 2/3 din numărul deputaților Adunării.

Interesant,pentru a intelege spiritul democrat in care a fost concepută Convenția,este un aliniat din art.46:"Toate privilegiile,scutirile sau monopolurile de care se bucură incă unele clase,vor fi desfiintate si se va proceda fără intârziere la revizuirea legii care regulează raporturile proprietarilor de pământ cu cultivatorii,având in vedere imbunătățirea stării țaranilor".

Conventia era o adevarată Constitutie care cuprindea nermele de organizare a Statului,conform principiilor moderne.

A urmat alegerea lui Cuza-Vodă.Jurământul Domnului dă sensul domniei:"Jur in numele Prea Sfintei Treimi si in fata tarei mele,că voi păzi cu sfintenie drepturile și interesele Patriei,că voi fi credincios Constitutiei in textul si spiritul ei,că in toată domnia mea voi veghia la respectarea legilor pentru toți si toate,uitând toată prigonirea si toată ura,iu-

bind deopotrivă pe cel care m'a iubit și pe cel care m'a urât,neavând inaintea ochilor mei decât binele si fericirea nației romane.Asa Dumnezeu si compatriotii mei să-mi fie intr'ajutor."

Pentru a intelege sentimentele care isi aflau ecoul in acest jurământ de credintă,trebuie să ne amintim că noul Domn era unul din fruntasii generației de la 1848;fusese prezent pe câmpia libertătii impreună cu Costache Negri,Vasile Alexandri,Mihail Kogălniceanu,fratii Golescu si fratii Brătianu.Alexandru Ion I se considera mandatarul politic al idealurilor generației care intelegeau renasterea națiunii prin ascensiunea social-politică a țărănimii.Lovitura de Stat din 1864-in mod fals a fost asemuită lovitura de Stat din 1938 cu aceea a lui Cuza-Vodă-a fost consecința rezistentii claselor privilegiate,ostilitatea surdă a acestora impotriva legiuirii menite să ridice situația clasei tărănesti.

Cuza-Vodă a inteles să fie credincios spiritului si literii Constituției,dar când a voit să legifereze in sensul art.46,al.6 din Conventie-care cerea revizuirea legilor "care regulează raporturile proprietarilor de pământ cu cultivatorii,având in vedere imbunătățirea stării țăranilor" s'a isbit de rezistenta neimpăcată a marilor proprietari cari formau majoritatea in Adunare.In "dorintele partidei nationale din Moldova",redactate de Mihail Kogălniceanu in 1848,se prevedea la punctul 35 "lepădarea aristocratilor de privilegii,de scutirea de contribuții,de munca silită asupra tăranilor,desfiintând claca."

Cuza-Vodă era executorul dorintelor partidei nationale si vedea clar că unicul drum spre realizarea unei democratii reale,nu formale,era o tărănime liberă,instarită.Ceeace ingreuna acțiunea Domnitorului era imposibilitatea Comisiei Centrale de a creia o majoritate,căci elementele reactionare cereau ca baza a discutiilor Regulamentele organice,sustinând că Convenția nu le abrogase.Domn de energie infăptuitoare,sprijinit in sfortarile lui de oameni ca Mihail Kogălniceanu și Costache Negri,printr'un act politic de mare curaj realizează un singur Stat,creiind prin proclamatia dela 11 decembrie 1861 o Adunare unica care urma să fie primul parlament al României.Prin proclamatia de la 24 ianuarie 1862 Cuza-Voda declara "unirea este indeplinită,natiunea română este intemeiată".Primul minister comun celor două Principate este constituit de Cuza-Vodă la 26 ianuarie 1862.

Dar reforma agrara tot nu se putea solutiona,deoarece noile alegeri au dat o noua adunare tot atât de intransigentă in ostilitatea ei reactionara.Mesajul de dizolvare și lovitura de Stat erau unicele mijloace.Pentru Domnitor există precedentul loviturii de Stat din 2 decembrie a lui Napoleon al III-lea din care se putea inspira.Printr'o proclamație catre tara supune spre plebiscitare noua lege electorală și noul Statut care este o desvoltare a Conventiei din 1858,lege electorală impusă prin infăptuirea unirii reale cu formarea unui singur guvern și a unei Adunari legislative unice.Infăptuirea unirii prin actul de la 24 ianuarie 1862 desființase de fapt Comisia Centrală,făcand inaplicabile mai multe din dispozitiile Conventiei. Prin noul Statut Cuza-Vodă infiintează,in locul Comisiei Centrale,un Corp ponderator,Senatul de mai târziu.Prin art.1 din Statut puterile publice sunt incredintate Domnitorului,Corpului ponderator si Adunării elective,puterea legiuitoare exercitandu-se colectiv de aceste trei organe.Datorită lui Costache Negri,agentul diplomatic al tării la Constantinopol,si datorită prestigiului personal al Domnitorului,in calatoria facută la Constantinopol,România a obtinut complecta independentă administrativă care a servit ca baza juridică și Constitutiei din 1866.

Ajunge să comparăm legea electorală a lui Cuza-Vodă cu legea electorală data in mai 1866 de cei cari l-au detronat,ca să avem sensul conspiratiei urzite contra Domnului creiator al unitatii si independentii Statului. Pentru a pune in adevărata lumină substratul intereselor de clasa decisă să-si apere cu orice pret privilegiile,interese care au determinat detronarea lui Cuza,este necesar să amintim că in 18 martie 1866,adică aproximativ o luna dupa lovitura de Stat,se intocmia legea invoelilor agricole care reglementa prin art.13 munca obligatorie pentru tarani.Motivul invocat pentru a legitima detronarea lui Cuza și anume dorința poporului roman de a avea ca domn un print dintr'o casă domnitoare din Europa,era doar o simplă deghizare a unor precise interese de clasa.Legea din 18 martie 1866 a durat pana la 1882, cand in urma unor turburări tărănesti a fost formal modificată,dar spiritul a rămas acelas. Prin noua lege taranul putea-cu ajutorul fortei publice-să fie constrâns să lucreze si dacă nu era găsit,proprietarul impreună cu doi martori putea sa faca un proces-verbal pentru despăgubirile ce urma sa le plătească țăranul.Executarea acestor despăgubiri,fixate arbitrar de proprietar,se făcea potrivit legii de urmărire a Statului.

Dacă domnia lui Cuza nu ar fi fost intreruptă,România ar fi evoluat spre o democratie reală de structură tărănească si ar fi realizat un Stat similar Danemarcei.Interesele unei clici au zădărnicit opera națională intreprinsă de cel mai autentic interpret nu numai al idealismului generației de la 1848 dar si al sensului de desvoltare istorică a poporului român.

In refacerea Statului român va trebui să ne inspirăm din opera zădărnicită a marelui Domn român;de la tărănime,prin tărănime pentru a realiza potentialul istoric al poporului român.

Surprinsi de succesul loviturii din februarie,conspiratorii trebuiau să improvizeze o nouă Constitutie si atunci au tradus Constitutia belgiană din 1831;pentru a acoperi determinan-

tele reactionare ale detronării,era firesc s. aleagă tocmai Constitutia cea mai democrată din acea vreme.Monarhia parlamentară ,guvernul fiind expresia majoritătii parlamentare,deci subordonat vointii parlamentului.Și in Franța,Louis Philippe inaugura in 1830 monarhia parlamentară a cărei formulă fusese dată de Thiers:"Le Roi règne et ne gouverne pas",adică regele trebuie să se abtină de la orice amestec in politică.Nu trebuie uitat ca Thiers a emis această formulă in 1829,cu un an ianinte de a fi răsturnata monarhia de drept divin.In monarhia parlamentară ,Louis Philippe(1830-1848) sau in cea belgiana(Constitutia din 1831) regele este seful puterii executive,iar direcția politica depinde de coincidența cu majoritatea parlamentului.

Articolul 25 din Constituția belgiana stabileste "Toate puterile emană de la natiune.Ele sunt exercitate după cum s'a stabilit prin Constitutie.Monarhul nu detine nici o putere(potestas) dar exercită functiile deosebite de putere neutră".

Un mare constitutionalist german Max von Seydel a formulat intrebarea:ce mai rămâne din "regner" (a domni) când se despoaie de "gouverner"? La care Carl Schmidt răspunde prin distinguo pe care il face intre potestas și auctoritas.

"Puterii(totdeauna efectivă din necesitate)corespund concepturi ca:suveranitate,majestate; auctoritatem din contra,inseamnă un prestigiu esentialmente rezimat pe elementul de continuitate si contine o referentă la traditie și permanentă.Amândouă,puterea si autoritatea,sunt eficace si viabile una alături de cealaltă,in orice Stat.Situatia contrarie clasică se găseste deasemenea ,dar in Dreptul politic al Romei;Senatul detinea auctoritas;din popor se desprindeau potestas și imperium. După Momsen,auctoritas "este un cuvânt care se sustrage de la orice definiție";după Victor Ehrenberg cuvântul designează ceva "etico-social",o "poziție de un rar amestec de forță politică si prestigiu social",care se bazeaza in "valoarea si eficacitatea socială".

Carl Schmidt aminteste că in lupta dintre Papă si impăratul Germaniei(epoca Hohenstaufen) Papa invoca auctoritas pe care o deținea,fată de impărat care nu avea decât potestas.

Cum puterea constituantă este vointa politică intr'un Stat,Constitutia nu poate fi inteleasă decat ca un act de voință.Deci,"puterea constituantă este vointa politica a cărei forță sau autoritate este capabilă să adopte concreta decizie in total asupra modului si formei a propriei ei existențe politice,determinand astfel existenta unitătii politice ca un tot.Din deciziile acestei vointe derivă validitatea intregei ulterioare rânduieli legal constitutionale". (Carl Schmidt,Teoria Constituției).

Deci,orice Constitutie se reazimă pe decizia unei fiinte politice cu privire la modul și forma propriei ei existenti.

Constitutia belgiană din 1831 era produsul spiritului revoluției franceze care a promovat națiunea ca putere constituantă,isvor a oricărei puteri.In epocă restaurației(1815-1830) s'a incercat să se reia teoria puterii constituante a regelui opusă puterii constituante a poporului,dar incercarea a fost sortită să nu isbutească,reprezentând o formă si un continut de viată istoric depăsite.Monarhia parlamentară era o formulă tranzactională pentru a salva institutia monarhiei,golind-o de tot conținutul.

Sunt utile aceste precizări pentru a intelege spiritul Constitutiei belgiene din 1831 care a servit de model Constitutiei noastre din 1866,tot asa cum vom intelege si alegerea modelului belgian dacă ne vom aminti că locotenenta domnească(generalul Nicolae Golescu si Lascar Catargi,având ca supleanti pe Dimitrie Sturza,organizatorul complotului de detronare al lui Cuza,si colonelul N.Haralambie) a doua zi după abdicare a proclamat Domn al tării pe Filip de Flandra sub numele de Filip I.Principiile nouei Constitutii erau:1) principiul suveranitătii nationale,2) principiul guvernului reprezentativ,3) principiul separatiei puterilor,4)principiul monarhiei ereditare,5)principiul irevocabilitătii monarhului,6) principiul responsabilitătii ministeriale,7) principiul rigiditatii constitutionale,modificarea Constitutiei neputând să se facă printr'o lege ordinară ci numai de Camerele de revizuire potrivit formalitătilor prevăzute in Constitutie,8)Constitutia proclama toate drepturile sau libertatile civile inscrise in Declaratia drepturilor omului si a cetateanului din 26 august 1789.

Va trebui să recunoastem că era o Constitutie de inspiratie si factură democrată de tip liberal,dar intentiilereale a celor cari au detronat pe Cuza-Vodă s'au manifestat in legea electorală profund reactionară.Necontestat că principiul rigiditătii constitutionale era prevăzut in Constitutie,dar constituantii de la 1866 au avut grija să desfiinteze Consiliul de Stat infiintat la 11 februarie 1864 de domnitorul Cuza si inspirat din modelul francez 1848.Consiliul de Stat avea atribuit ,prin legea lui organică,prepararea si redactarea legilor si regulamentelor cu care il insărcina guvernul;nu avea atributii legislative,avea insă atributii de contencios administrativ si mai exercita atributii disciplinare asupra functionarilor.Desi in proectul de Constitutie se prevedea,ce o măsură tranzitorie,că acest Consiliu de Stat va inceta de a exista numai după ce se va vota legea menită să prevadă autoritatea care il va

locui in atributiile lui,Camera il suprimă totusi pe motiv de economie.Bugetul Consiliului de Stat era de 12.000 lei lunar!

In 1924,guvernul Ionel I.C.Brătianu infiintează Consiliul legislativ,in linii generale și in spirit fiind o reinfiintare a Consiliului de Stat a domnitorului Cuza.

Constituantii de la 1866 isi luaseră toate măsurilepentru a anula principiul rigiditătii constituționale,lăsând guvernelor toată libertatea de miscare in dosul impozantei fatade democratice.

Tendintele lui Cuza-Vodă de a creia o democratie tărănească provocase o asa de mare ură la clasa posedantă,incât prima grijă a fost să facă sădispară orice urmă despre activitatea Domnitorului detronat.Un jurnal al Consiliului de ministri din 16 iunie 1866 inlătura numele Domnitorului Alexandru Ion I dat Codului civil in 1864.Decenii in sir numele lui Cuza a fost ostracizat.In massele tărănesti continua insă să trăiască vie amintirea marelui Domn și in cea mai umilă casă de țăran se pomenia cu religiozitate numele aceluia care "fusese detronat de boeri".

In 1910 in comuna Brăhăsesti Județul Tecuci,vorbind cu un taran bătrân despre răscoalele din 1907,mi-a dat această explicatie:"Nu ar fi fost atâta sminteală și tăranii nu ar fi fost asa de porniti dacă ar fi rămas Vodă Cuza.Mi l-au mâncat fript boerii".

Ajunge să ne dăm seama că abia in 1909 s'a putut ridica un monument lui Cuza ca să intelegem că o intreagă conceptie politică se lega de amintirea marelui Domn.Și ce indelungată rezistentă a mai fost până s'a ingăduit ca monumentul să fie asezat in piata Unirii din Iasi.

Este adevărat că monumentul nu s'a putut ridica decât după ce Mitita Sturza-organizatorul complotului detronării-seful partidului liberal după moartea lui Ion Bratianu,fusese internat la casa de nebuni.Doctorii constataseră că sminteala era de multă vreme(manie religioasă) ceace nu-l impiedicase să fieprim ministru si cel mai prețuit sfetnic al tronului.Fericită tară!.....

La 10 mai 1866 principele Carol de Hohenzollern-Sigmaringen,ales prin plebiscit depunea jurământul decredință.O nouă domnie incepea.

(Va urma).

Pamfil S E I C A R U

Palma de Mallorca 1 august 1950

Stiri, fapte, comentarii

* In pag.2 a acestui număr am reprodus câteva fraze dintr'un discurs al dlui gen.Rădescu.Tinem să precizăm că noi nu-l considerăm pe dl general Rădescu trădător.Dsa nu a luat parte la trădarea din 23 aug.1944.Considerăm insă că si dsa a incercat să facă din ziua trădării o sărbătoare natională.

* Un accident de automobil era să imbrace in doliu emigratia românească.Binecunoscutul compatriot dl Athanasie Nacu al cărui patriotism si intelegere românească ne-a permis in nenumărate rânduri să măsurăm lipsa de omenie si românism tocmai la aceia cari se erijeaza in apostolii suferintii neamului,a scapat printr'o adevărată minune de la moarte.Prins de o masină in viteză,este proiectat pe capotă si apoi aruncat cu putere in bordura trotuarului.

Persoana care il insotea si de la care detinem aceste amănunte,ne informează că dl Nacu este in afară de orice pericol,fractura piciorului care il va imobiliza in casă pentru câteva săptămâni,fiind fără complicatii. Suntem fericiti să anuntăm pe cititorii nostri că viata omului debine,dl Nacu este in afară de pericol, si in acelaș timp sa ne explicăm minunea careia dl Nacu ii datorează viata.Cu câteva luni mai inainte,din cei multi,suferise un grav accident ce se putea transforma in infirmitate fizică.

Dl Nacu l-a trimis la un specialist in Germania-nu mai e nevoie să precizăm că această trimitere s'a facut pe cheltuiala dsale-tânărul a fost operat si peste câtva timp revenea intreg.

E momentul poate să amintim Românilor avuti, ca s'ar putea să vină momente critice in care să aibă nevoie de minuni dumnezeesti.

* Contra tuturor asteptărilor,Era Nouă a apărut.Numai o foaie.Pe frontispiciul ei e scris ca de obiceiu:Imprimé à Paris en 5 langues. Am intors-o si pe o parte si pe alta si nu am găsit decat trei limbi.M'am intrebat de unde scoate dl Visan 5.Si răspunsul a fost unul singur:dsa are unele limbi duble.

*Anuntăm cititorilor că corespondentul Chemării pentru Germania este dl Valentin Talmatzki,Leichstrasse,8. München 23. Toate contributiile la Chemarea pe viitor din zonele de vest ale Germaniei vor fi trimise la adresa de mai sus.Contributia pentru Germania este de 2 DM lunar.

*Voiajul in Europa al marimilor de la Washington,a costat-după relatările unor membri ai partidului nat.tar.9800 dolari.O bagatela. Vom reveni.

****

Cititi "Quelque part sur le Dniestr" de N.S. Govora.

CALVARUL UNUI NEAM
I2
LITERATURA IN R.P.R.

Pentru deplina intelegere a subiectului , incepem cu citarea a două extrase din romanul "DESCULT" al tovarăşului Zaharia Stancu presedintele Societătii scriitorilor romanidin R.P.R. Romanul este o auto-biografie . Voind să svarle cu noroi in clasa preotească şi deci si in religie,Zaharia Stancu descrie o Noapte a Invierii Domnului in satul sau,când era copil.Deschidem cartea la pagina 218 din editia populară si transcriem fară nici un adaus din partea nostră :

"..

"Langa popă , pe o masă , un catastif mare deschis .Ajunge langă popă capul familiei , scoate un leu din buzunar şi-l dă tarcovnicului .Tarcovnicul trece numele omului in catastif. Omul s'a miruit şi i se dă drumul să treacă la paşte .Unul după altul sunt miruiti şi li se dă drumul spre altar celor din familie ...Ne inghesuim şi noi ...Dar uite ,inaintea noastră e Pavel Iliută cu nevastă-sa , cu fiu-sau şi cu noră-sa"

"Un singur băiat are Pavel Iliută , pe Raiciu .L-a insurat cu câteva săptamani inainte de Paste .(Tovarăsul Zaharia Stancu nu ştie că , cu câteva săptamâni inaintea Pastelor,in postul cel mare nu se fac insurători n.n.)Pavel Iliuţa scoate leul şi-l intinde ţarcovnicului .Trece cu nevasta-sa spre altar .Dă să treacă si băiatul lui Pavel .Popa il opreste :

- "Leul !
- "A plătit tata .
- "Plăteşte şi tu , că esti cap de familie .
- "N'am părinte , o să plătesc la anul.
- "Nu-ţi dau drumul să iei paşte.
- "Am să plătesc alta dată .
- "Las'că vă ştiu eu, sunteţi niste tâlhari.Dacă nu plătiti acum , nu vă mai prind in biserică pană la anul.Si pana la anul...ori moare măgarul, ori pierde samarul.
- "N'am părinte.
- "N'ai,nu-ţi dau paşte.

"Flăcăul se frămantă , isi muta pălăria dintr'o mana in alta si nu stie ce sa zica.Lumea il impinge din urmă:

"dă-i drumul părinte , că ne apucă ziu.Lasă-l dracului ca o să-ti plătească el .

"Tata,langă noi fierbe .Se intoarce si ne spune :

"Dacă mi-ar face mie una ca asta popă , l-aşi tăvăli prin biserică, i-asi arata eu paste, 'tu-l in paste pe măsa !

- "Dă-i drumul părinte !

"Popa se infurie.

- "Dumnezeul mamei voastre ! Tipati la mine ? Nu vă mai dau la nici unul paste...

"Oamenii se burzuluesc .

"Popa se ţine tare.

- "dacă nu vă potoliti , vă blestem, 'tu-vă mama voastra de mărlani .

"Rumanii,scarbiti,se potolesc.Aruncă tarcovnicului o grămadă de bani de cinci.

"Popa deschide calea şi contimuă miruitul oamenilor .Ne miruim si noi . Luăm paşte in gură şi-l mestecăm.Tata il molfoie , il scuipă'...

- "Nu mă mai prinzi, popa Bulbuc,nici mort la biserică"...

....

Şi tot din acelaş volum al ilustrului romancier, mai citam un pasaj extras din pag.175, care se ocupa de asa zisă poftă a preotilor după bani.Autorul descrie un botez la zantăi intr'o casă de toleranţă .După ce aghesmueste femeile din bordel , preotul isi asteaptă plata...:

....

"Salomia ridică rochia până sus...Scoate dela ciorap o punga.Scurmă inăuntru , numără in palmă zece lei -zece lei in bani mărunti numără Salomia in palmă.Ii aruncă pe toţi in căldăruş a tarcovnicului .Nu vede bine popa .Totusi se apleacă si se uită in căldăruse .

"O intreabă pe Salomia cu glas de dincolo de mormant , cu glas mâncat de gândaci,de licieci,cu glas de arătare o intreabă :

"Câti lei ai aruncat in căldăruse Salomio ?

"Zece lei părinte,atat am avut...

"Nuumai atât, Salomio ?Mă asteptam la cel putin un pol.

"Să ierti părinte Cinzeacă,Atata câştigară fetele de când se lăsa intunericul...

"Popa saltă barba ,Ii tremură fata , ii tremură buzele.

- "'tu-vă mama voastră de partotine...Vin eu , preot bătrân noaptea cu botezul si-mi aruncati in căldăruse zece lei, ca la orbeţi?!Să-ti fie ruşine, să vă fie ruşine la toate...Scurmă la ciorap ,scârnăvie, si pune restul , pană la un pol , in căldăruse , ca te ia mama dracului pe toate, auziti voi ?...

- "N'am părinte Cinzeacă ! Zău că n'am...Dacă veneai sfintia ta mai tarxiu , era mai bine; mai sunt câtiva bărbati in odaie,cu fetele...Ia sfintia ta loc si asteaptă pană ies.
- "Bine taică , bine.Iacă am să astept.

....

"iese o fată ciufulită si-i intinde Salomiei doi lei.Salomia pune banii pe masă in fata popii.

"Pană când n'au iesit zece clienti , pana ce in fata popii nu s'au adunat incă zece lei, popa Cinzeacă a avut răbdare , a asteptat , n'a plecat .A plecat numai după ce Salomia i-a mai aruncat , cu zornăit lung , in căldăruse incă o jumătate de pol..."

....

Lăsati la o parte stilul esecrabil , de periferie , stilul literaturii de duzină .Faceti abstracţie ca "opera literară" apartine presedintelui Societătii scriitorilor din R.P.R.Socotiti că a fost scrisă cu picioarele sau cu şira spinării de către un dement sau un hamal din port.Analizati,in schimb,subiectul; injurăturile preotului in biserică in Noaptea Invierii, cea mai mare sărbătoare crestinească, căutati a intelege aşa zisa goană a preotului Cinzeacă (cuvânt transformat in nume de către tovarăsul Zaharia Stancu , este al unei măsuri de băutură) după bani asteptând in chiar camera bordelului cu femeile tarifate ca să-i plătească polul (20 lei)Ce urmăreste autorului, de religie comunist , - e lesne de inteles.Să facă pe cititorii naivi să creadă că asa se intamplă in realitate ."dacă scrie negru pe alb tovarăsul Zaharia Stancu, asa trebue sa fie" si-ar zice tovarăsii .Aceasta este tema pe care si-a propus-o spre tratare Zaharia Stancu.Aşa este scrisă toată literatura romănească .Când nu se atacă biserica , scutul neamului, se ridică cu tunet şi fulgere impotriva vechilor asezări sociale , impotriva fostilor proprietari de pămănturi , magistratilor , invătătorilor ,etc.

Asezată la periferia preocupărilor spirituale , intreaga literatură romănească prezintă o factură de crasă prostie .Improvizati peste noapte scriitori, sustrasi meseriilor lor de vânzători de stambă cu cotul in pieţele cutreerate de săteni , asii literaturii romane contemporane , din ordin sau servilism , bălăcesc in troaca rămătorilor tot ce are ţara mai scump si mai sfant.

Urmând si aci linia de conduită a axului Moscova-Bucuresti , condeierii comunişti nu numai că au uitat frumosul , stilul luminos care a dat renume mondial scriitorilor nostri dinainte de răsboi , dar caută să ponegrească tot ce s'a scris pana la 23 August 1944, când am intrat sub zona de influentă politică comunistă .

In librării zac nerăsfoite sute si sute de brosuri care mai de care mai minore in valoare literară . Si in schimb ce piaţa literară abundă de hârtie maculatură , scriitorii adevăraţi luminătorii de ieri si cei formati azi , din suferint, neamului scriu numai pentru ziua de mâine .Pe această latură a preocupărilor asa numite subversive , toţi scriitorii isi ascut condeiul pentru a umple intr'o zi golul cel mare al celor aproape sease ani de privaţiuni spirituale .Din inchisori , atât cât le stă in putinţa cu riscul vietii , prozatorii si versificatorii intind mâini nevăzute peste ziduri si fac să ajungă la cei rămasi incă liberi ,indemnul lor la rezistentă , la acţiune impotriva comunismului . O poezie , un crez ,o pagină ruptă din sufletul neamului , circulă din mână in mână in sute şi sute de exemplare. Aceasta-i literatura cea adevărată.

C. ARSENIE

Va urma

Alte stiri

*Dl Cornel Popescu,avocat si jurnalist,a deschis un restaurant pe strada Huchette,no.10.Tel. DAN 50-60.Preturile sunt moderate,serviciul curat si in plus se poate asculta muzica românească.

*Dl Camil Ring-cunostintă veche- a trimis "cititorilor"dsale o scrisoare prin care explică motivele plecarii dsale de la Bire.Noi vom publica in numărul viitor acéstă scrisoare-sperăm că dl Ring ne va multumi pentru serviciul făcut,mai ales că e gratuit-si cititorii Chemarii vor vedea că noi am avut'dreptate in tot ceiace am scris până acum despre Bire.

****

Cititi CHEMAREA si mai ales sprijiniti-o.

****

*La conferinţa dlui Augustin Miracol,tânărul turbulent CARAGHIAUR a intrebat pe dl Miracol ce este cu sciziunea din part.nat.tăr. Ca intr'o veritabilă democratie,dl Mămăligă(Talleyrand-ul no.3 al nat.tăr.) a răspuns ca un papagal:Intrebarea dvs nu intră in programul nostru.La care Caraghiaur a ripostat:Dar dta cine eşti? Eu nu te cunosc.-Eu prezidez,si-ţi iau cuvântul(democratic).Caraghiaur nu s'a lăsat bătut.-Cu dta nu stau de vorbă,de un an decând sunt la Paris,nu am avut ocazia să aud de dta. Autentic.

****

Sprijiniti CHEMAREA

****

INCEPUT DE LIMPEZIRE:RAZBOIUL DIN COREEA.

de Pamfil S E I C A R U

In ziua când trupele din Coreea de Nord au trecut paralela 38 o intreagă politică s'a prăbușit.Linia fixată pe hartă simboliza o politică de uluitoare naivitate,utopică a presedintelui Roosevelt.Nu corespundea la nimic,se impărtea arbitrar și absurd Coreea in două,se fixau două regimuri contradictorii deoarece tutoratul politic era incredintat in partea nordică Rusiei sovietice,se crăia o economie ciuntită,se pregătea cu o logica irezistibilă conflictul de azi. La ce a corespuns această artificială linie dedemarcatie? Nimeni nu ar putea răspunde,bine inteles dacă se uită criteriile care au prezidat toate aranjamentele internationale:o satisfacere a Rusiei sovietice astfel ca să i se inlăture complexul deteamă,de neincredere fata de democratiile de tip liberal,si de a inlesni o colaborare cât mai strânsă,cat mai intimă intre tările cu structură economică capitalistă(Statele Unite și Marea Britanie) și Statul cu structură economică comunistă.

Atitudinea dlui Churchill fată de regimul sovietic este bine cunoscută,o invariabilă ostilitate până in iunie 1941 când,cu o totală lipsă de jenă,proclama Rusia sovietică(complicele lui Hitler,deoarece fără acordul de la Moscova din 26 august 1939 răsboiul nu ar fi isbucnit) "ultima victimă a nazismului".

Această precipitare de a uita toate agresiunile săvârsite de Rusia sovietică,la adăpostul pactului Ribbentrop-Molotov,impotriva Poloniei,Lituaniei,Letoniei si Estoniei,impotriva Finlandei și a României,nu era gestul unui om de Stat care judeca momentul politic cu toată seninătatea și luciditatea necesară,ci expresia unei eliberări de sub strivitoarea apăsare a unei situatii tragice:Anglia rămasă singură in fata Germaniei.In momentul când Anglia,prin isbucnirea răsboiului intre Germania si Rusia sovietică,se găsea in largul ei și pentru a manevra rând pe rând cele două State totalitare,intetind adversitătile spre a da răsboiului violenta implacabilă a exterminării,dl Churchill s'a oferit neconditionat Rusiei sovietice atunci când o proclama "victimă a nazismului".Toate normele politicii engleze ,experimentate cu atâta succes dealungul secolelor,erau părăsite printr'un gest care nu exprima o judecată politică,ci o stare afectivă:eliberarea de obsesia invaziei.Cine a uitat acea pagină de o clasica subtilitate in analiza comunismului scrisă de dl Churchill in 1937? O reproducem pentru eterna ei valabilitate.

"Comunismul nu este numai un crez,este un plan de luptă.Un comunist nu se mărgineste numai să profeseze unele sau alte opinii:este adeptul cu jurământ a unei serii de mijloace,bine chibzuite,pentru a le impune.S'a făcut un studiu complect și amănuntit a anatomiei nemultumirii și a revolutiei,si,in consecintă s'a alcătuit o adevărată "carte de exercitii",lucrată cu o rigoare stiintifica pentru dărămarea tuturor institutiilor existente.Nu există nici o obligatie de a'se proceda cu lealitate fată de cine nu este comunist;ceva mai mult:nu trebuie să se'facă.Orice act de clementă,de mărinimie pe care il realizează un guvern sau un om de Stat trebuie utilizat pentru propria lui ruină.Și apoi in momentul oportun trebuie să se facă apel la violenta sângeroasă in toate formele,de'la insurectie până la asasinatul individual,fără ezitare nici scrupule.Trebuie asaltată fortăreata sub stegurile libertătii și ale Democratiei;ceva mai mult,imediat ce Puterea a trecut in mâinile Frătietatii,se va inăbusi cu moartea ori ce trecere la opozitie,orice opinie protivnică.Democratia nu este decât un instrument care după ce a fost intrebuintat se rupe."

In 1941 regimul comunist era proclamat victimă tocmai de dl Churchill care il denuntase cu atâta precizie.Ce mai putea să creadă opinia publică despre Rusia sovietică(" nu există nici o obligatie de a proceda cu lealitate fată de cine nu este comunist") dacă acelas om politic uita cu atâta usurintă ceace scrisese asa de categoric in 1937? Reducea afirmatiile la valoarea relativă a unei polemici intre pozitia politică conservatoare si pozitia revolutionară. Prin precipitarea gestului de a socoti Rusia sovietică "ultima victimă a nazismului",dl Churchill anula toate reticentele opiniei engleze fată de comunism.

Mai putin cunoscută este insă atitudinea fostului presedinte Roosevelt.La 11 februarie 1940 Roosevelt făcea această afirmatie:"Uniunea sovietică,precum stie oricine,are curajul să privească in fată adevărul,este o dictatură tot atât de absolută cum poate să fie oricare alta in lume".Nu se poate o mai exactă apreciere a structurii unui Stat a căror forme totalitare sunt asa de evidente incât este necesar de o mare doză de rea credintă ca ele să fie nesocotite.Și trei ani mai târziu,Roosevelt se simtea mai aproape de Stalin decât de Churchill,asa cum reiese din lucrarea lui Eliott Roosevelt "Ce mi-a spus tata".

Un fenomen straniu de auto-sugestie,ceace arată că necesitătile propagandei de războiu au fabricat stupefiante numai pentru opinia publică americană,asa de reticentă fata de

sovietică,ci chiar conducătorii politici ai Statelor Unite au căzut victime acestor stupefiante.Vice-Presedintele Wallace ,intim colaborator al presedintelui Roosevelt,a tinut să lămurească in 1943 pe Americani asupra democratiei sovietice:reproduc acest fragment:

"Sunt in Statele Unite unii cari sunt de opinie că am acordat o prea mare valoare și relief la ceace am numi democratia politică a drepturilor omului...Rusia constientă de abuzurile acestei democratii politice exagerate,a dat o mai mare importantă democratiei economice.Aceasta,exagerată,cere o concentrare a tuturor puterilor intr'un singur om si a colaboratorilor lui administrativi.Fără indoială,că idealul este un echilibru practic intre democratia politică și cea economică".

Această judecată emisă asupra regimului de dictatură a lui Stalin nu inlătură rezistentele spiritului liberal al democratiei americane fată de bolsevism,justificând dictatura comunistă.

Pentru a invinge rezistentă Americanilor,profund religiosi,Roosevelt a fost nevoit să dea instructii dlui Averell Hariman,seful misiunii Statelor Unite la Moscova,să discute cu Stalin problema libertătii religioase in Rusia.Toate sfortările lui Roosevelt de a obtine un decret prin care să se declare precis dreptul libertătii religioase in Rusia n'au avut decât acest rezultat,purtătorul de cuvânt al ministerului de externe sovietic,S.A.Lazovski,s'a multumit să declare că libertatea cultelor există in Constitutia rusa;si nu a uitat să adauge:"religia este o chestie privată a cetăteanului sovietic".

Reprezentantii tuturor bisericilor crestine au inceput o actiune de denuntare a farsei libertătii de constiintă garantată de Constitutia sovietica,ceace a avut ca rezultat o accentuată pornire anti-sovietică a opiniei publice americane.Roosevelt a declarat că asteaptă si că "un inceput de pătrundere in favoarea unei libertăti religioase este deja definitiv pornit pe drumul cel bun".

Presedintele Roosevelt era de bunăcredintă,fiind convins că va obtine garantarea libertătii religioase in schimbul ajutorului de "imprumut și arendă".D-na Eleonora Roosevelt,excesivă filo-sovietică,intr'o conferintă de propagandă la radio,declara că ireligiozitatea din Rusia o atribuie lipsei de oportunitate pentru educarea sacerdotilor.

Spre a intelege toată această sfortare a presedintelui Roosevelt de a invinge reticentele, adeseaa rezistentele,opiniei publice americane fata de Rusia sovietică,trebuie amintit un fapt: abia in 1933,cu New-Deal,Statele Unite au reluat relatiile cu Rusia sovietică.

"Când partidul bolsevic in octombrie 1917 a preluat puterea,noi,in timpul presedintelui Wilson,am inteles nepotrivirea si riscul pe care le implica ca să avem relatii oficiale cu inima si creerul unei ambitioase "revolutii mondiale".Secretarul de Stat,Colby,sub presedintele Wilson, a respins recunoasterea Moscovei intr'unul din cele mai viguroase documente oficiale care s'a scris vre'odată.

"Administratia presedintelui Harding a continuat acelas punct de vedere.Secretarul de Stat(azi presedintele tribunalului suprem) Hughes, a spus:"Sunt probe concludente ca acei cari stau sub controlul Moscovei nu au parasit planul lor initial de a distruge guvernele existente,ori de câte ori ar putea s'o faca,in lumea intreaga".Presedintele Coolidge a refuzat deasemenea recunoasterea Rusiei sovietice din motive similare.A urmat apoi regimul Hoover,careia i-a dat expresie secretarul de Stat,Kellog".(Citat din "Trebuie s'o rupem cu Rusia?" de senatorul Arthur H.Vandenberg,publicat in "Liberty" 8.VI.1940,New York).

Când presedintele Roosevelt a luat decizia să reia relatiile cu Rusia sovietica,a socotit ca este necesar sa pună,in prealabil,unele conditii.Litvinov a venit la Washington si a acceptat recunoasterea datoriei de 395 milioane de dolari cum si ruperea tuturor relatiilor cu partidul comunist american sau **ca oricare** organizatie care in cuprinsul Statelor Unite ar fi initiat "orice act fatis sau ascuns de a prejudicia,in orice fel sau prin orice mijloc,linistea,prosperitatea,ordinea și siguranta tuturor sau a unei părti oarecare din Statele Unite si orice act care ar intentiona să incite sau să oblige o interventie armată sau orice fel de agitatie sau propagandă in scop de a viola integritatea teritorială a Statelor Unite și a realiza prin fortă o schimbare in ordinea socială sau politica a intregului sau a unei parti din Statele Unite".

Asigurat de angajamentul solemn,presedintele Roosevelt fiind convins că o semnătură angajează,a recunoscut Rusia sovietică.Cată bună credintă sta in spatele unei semnaturi bolsevice,nu a intârziat să se verifice.

In jurul presedintelui Roosevelt erau numai simpatizanti ai Rusiei sovietice,convinsi că in interesul democratiei trebuia sprijinită Moscova,inamica nazismului.Toti comunistii deghizati in democrati cu tendinte socialiste,au desfăsurat o intensă actiune de propagandă pentru a convinge opinia publică americana că guvernul sovietic este democrat si inamic al fascismului.San Carp,cetătean american si cumnat al lui Molotov,era unul din impresarii acestei actiuni de inducere in eroare a opiniei publice americane prin amplificarea confuziei create:anti-fascist,deci democrat.Incercările deputatului Martin Dies in 1940-presedintele Camerii

...nd activitatea anti-americană a unora dintre acești democrați cu tendinti socialiste-si ...tifice rolul lui San Carp,s'a isbit de opunerea administrației rooseveltiene."Conducători ...inistrației actuale se opun ca eu să fac investigatii asupra comunismului.Aceasta explic asemenea,in parte,usurinta cu care comunistii si "tovarăsii lor de călătorie" pot să obtin ...osturi strategice in guvern,in sindicatele muncitoresti si in asa numitele organizatii lib... rale.Nu incape indoiala pentru mine că Administratia,grupurile si individual liberalii sunt acum desiluzionati dar nu vor să mărturisească că au fost inselati de agentii unei puteri st... ine.Amorul propriu ii impiedică să-si recunoască gresala".(Deputatul Martin Dies,"Liberty" 3.11.1940 New York).

Intr'adevăr,uitând,cu usurinta specifică bolsevicilor,angajamentele luate,Rusia sovietică a folosit desavantajele democratiei fată de vrăjmasii ei implacabili:profeseaza si practică principiile cari ii impun libertatea de exprimare,de asociatie,respectul de persoana umană,c... toate garantiile juridice.Ori,principiile bazice ale democratiei sunt tot atâtea puncte vuln... rabile in lupta cu comunistii sau orice altă organizație de inspiratie totalitară.

Primul obiectiv fixat de Kremlin a fost formarea unei republici a Negrilor in Sud,cu scop... de a provoca un război civil.Este intr'adevar o dovadă de puternică armatură a democratiei a... mericane dacă in 17 ani de intensă activitate subterană Moscova nu a putut să-si realizeze planurile.

In 1940 era clar pentru toată lumea că Rusia sovietica nu-si respectă angajamentele luate. Era deci indreptătit senatorul Arthur Vandenberg-una din cele mai importante personalităti a politicei americane-să scrie in "Liberty"(aug.1940) "Rusia sovietica este azi o datornică de rea credintă ca si in ziua in care si-a luat angajamentul sa nu mai fie.Cu ea a venit prima desiluzie.Dar aceasta era de redusă importanta,pentru că mai erau si alte uitări de angajamente luate,Sase luni mai târziu am inceput să ne izbim de lucruri care intr'adevăr contează. Departamentul nostru de Stat,asa de blajin de obiceiu,comunica la Moscova că al VII-lea congres al Internationalei comuniste-complectând proectia revolutiei mondiale aici ca si in alte parti-era vinovat de o "flagrantă violare a promisiunii facute de guvernul Uniunii Republicelor socialiste sovietice in 16 noembrie 1933 cu privire la neinterventia in afacerile interne ale Statelor Unite".Mai spunea că guvernul Statelor Unite nu ar actiona cu sinceritate "daca ar manifesta fară sovăiala că prevede cele mai serioase consecinti in cazul când guvernul U.R.S.S. nu vrea sau nu poate să ia măsurile apropiate pentru a impiedica noui acte care să contrazică angajamentul solemn.

"Rusia mai de grabă cu dispreț,a tratat protestul ca si cum nimic nu ar fi insemnat,Avea ce dorise.Refuza să-si marturisească vre'o vina sau să faca ceva pentru a indrepta intolerabila situatie.Dar Departamentul de Stat,pur si simplu, a trimis o alta nota la Moscova 'acuzând-o de o infractiune manifestă fată de angajamentul luat de guvernul sovietic".

Metodele Moscovei sunt prea cunoscute si dacă nu s'a emotionat de nota de protest a guvernului american dovedeste ca Kremlinul era prea bine informat de tăria sentimentelor pro-sovietice ale anturajului presedintelui Roosevelt.Faimosul "Trust al inteligentii" care forma echipa de intelectuali intr'adevăr de elită al Statului major rooseveltian,era fara exceptie pentru o legatură cu Rusia sovietica cu orice pret.

In 1941 când Germania a declarat războiu Rusiei,pro-sovieticii au avut joc liber.Cu o strănie pornire de auto-sugestionare,un mare număr de reprezentanti convinsi ai democrației americane au devenit cei mai fanatici propagandisti ai Rusiei sovietice.Un reprezentant tipic al capitalismului american Josef E.Davies,unul din cei mai bogati oameni ai Statelor Unite,ca ambasador la Moscova,s'a simtit obligat să scrie o carte "Misiune la Moscova" uluitoare prin zelul propagandistic,putând să-l facă gelos chiar pe Ilya Ehrenburg,cunoscutul tecnician al minciunilor cele mai nerusinate care să acopere sinistra realitate sovietică."Misiune la Moscova"este cea mai puerilă apologie a regimului stalinian.Casa de filme Warner Brothers,inspirându-se din această carte a făcut un film in care,fară nici cea mai mică jenă, a justific... chiar sângeroasele epuratii;numai că filmul a fost interzis in...Rusia sovietica.

Asupra filmului"Misiune la Moscova" gasim interesante informatii in "Les coulisses de la guerre" de Quentin Reynold (Editions Domat-Montchrestien Paris 1945) trimisul special a lui "Coolier's Weekly" una din cele mai importante publicatii americane.

"Davies a sosit la Moscova cu un avion special spre'a aduce filmul.Stalin foarte curtenitor a invitat pe Davies la un dineu de gală.Filmul "Misiune la Moscova" a fost reprezentat lui Stalin dupa cina.Câtiva Englezi si Americani,cari trăiesc de multă vreme la Moscova si cunosc bine Rusia ne-au spus că Stalin'a fost admirabil in timpul proectiei filmului.Walter Huston a fost corect,ne-a spus un englez din corpul diplomatic,dar aceasta nu inseamna nimic in comparatie cu Stalin.Imaginati-vă că a pastrat seriozitatea pana la sfarsit.Nu a râs un singur moment.

"Filmul arăta o Rusie cu totul fantezistă si acestă pseudo-Rusie avea tot atâtea rapor... cu cea adevărată cat are Schangri-la cu adevăratul Tibet.Gazetari ca Henry Schapiro,Je...

Champenois si Alfred Cholerton cari trăiau de mai multi ani la Moscova,nu-si mai reveneau... Bătrânii diplomati erau deasemnea surprinsi de felul in care ambasadorul Angliei era tratat in film:il făcea,in definitiv,să treca drept un idiot.Ca si diplomatii,gazetarii nu puteau să pricepă nimic și unul dintre ei si-a amintit ceace spuses Litvinov:"Nu există decât doi diplomați cari imi inspiră consideratie:ambasadorul Germaniei,von Schulenberg si ambasadorul Angliei".

Quentin Reynold a intrebat dacă filmul "Misiune la Moscova" va fi reprezentat publicului rusesc;răspunsul arată incurcătura in care se aflau autoritătile sovietice in fata acestei exuberante adulări a monstruozitătii totalitarismului sovietic.

"Ei bine,răspunse ezitând,tinem foarte mult să-l autorizăm,dar evident,adaugă el cu cea mai mare seriozitate,trebuie tăiat o bună parte din ceace se petrece in Rusia".

" Misiune la Moscova" nu simbolizează Moscova,el caracterizează numai pe dl Davies" inchee aprecierea sa asupra filmului dl Quentin Reynold.Dar caracteristic si dl Reynold cloroformiza instinctul de conservare american când scria:"Toti cei cari s'au intretinut cu Stalin au avut impresia că el se interesează prea putin de celelalte tări,in afară de a lui,si in afară, bine inteles,de tările Baltice.Nu există nici un motiv să credem că după rasboiu el ar favoriza Uniunea Republicilor Sovietice ale Europei si comunistii americani cari ar vrea să vadă steaua roșie pe Capitoliul nostru,după stiinta mea nu au primit incurajări fie si verbale de la gentlemenul care s'a născut la Djugashvili...

"Nu avem de ce să temem Rusia sovietică mai mult decât pe Eskimoși".

Era o atitudine unitară in presa americană;se dădea o falsă sigurantă,se adormiau tresăririle de ingrijorare ale opiniei publice americane.Tot in 1943,Walter Lippman scria cu toată seriozitatea in "Scopurile de războiu ale Statelor Unite",(carte care rezuma cu fidelitate ideile lui Roosevelt;de notat că această carte a fost scrisă imediat după Teheran):"In viitorul previzibil-si aceasta este tot ce oamenii de Stat au de tratat-un războiu direct intre Rusia și Statele Unite este aproape imposibil de realizat,ca o luptă intre un elefant și o balenă".

Soldații americani in Coreea verifică prevederile omului de Stat Roosevelt.

Mai putin ridicolă,dar tot așa de naivă,superficială, a fost cartea "O lume" de Willky, fost candidatul republican pentru presedentia Statelor Unite.Era un fel de romantism isteric pro-sovietic,ceace a provocat unele reactiuni in presa americană anti-sovietică:"The American Mercury" New York,iulie 1943,sub semnătura Eugen Lyons publica un articol intitulat "Cartea lui Willkie si filmele lui Warner Brothers",din care extragem:

"Un aspect periculos al filmului,imi pare mie,este chipul in care se abuzează de numele si prestigiul presedintelui Roosevelt și al Departamentului de Stat pentru a se pune un nimb oficial de sfintenie asupra acestei versiuni a faptelor.Nu este de conceput ca guvernul nostru să patroneze o revizuire a istoriei care va ofensa pe toti aliatii nostri,cu exceptia Rusiei; nici o justificare a metodelor totalitare care ofensează majoritatea Americanilor.Opinia pe care o are Hollywoodul despre analfabetismul politic si idiotenia Americanilor este insultătoare.Dar primele critici despre pomenitul film par să indice că insulta nu este complect nemeritată.

"Aprilie 1943 a fost o lună de gală pentru propaganda sovietică făcută de Americani pentru Americani.In adâncul sfortărilor dlor Willkie,Davies Luce,Warner Brothers se găseste fantastica ideie că pentru a lucra cu Rusia trebuie mai inainte s'o "purificăm",să-i stergem petele din istoria ei,să ascundem operatiile Internationalei comuniste si să convingem pe Americani că tipul sovietic al Statului totalitar este,intr'un fel care nu se banuieste,democratic".

Numai amintind această epocă de aberatie ne putem explica victoria diplomatica obtinută de Rusia sovietică la Teheran.Dar ceace dă un relief si mai expresiv acestei situatii este faptul că tot in 1943 apărea cartea generalului W.G.Krivitzky "Eu şef al spionajului sovietic". Revelatiile fostului sef al spionajului militar sovietic in Europa erau uluitoare;intre altele se desvăluia faimoasa operatie de falsificare a dolarilor,operatie facută din ordinul expres al lui Stalin.Dar nimic nu punea frână pornirii pro-sovietice a presedintelui Roosevelt și a colaboratorilor lui intimi.Vroiau cu orice pret obtinută colaborarea Rusiei sovietice la asezarea unei păci durabile!

Politica americană fată de Rusia sovietică a păcătuit prin exces de incredere,printr'o naivitate care a fost exploatată de Moscova cu o cinică indrăzneală.Dar incepând din 1947 simtul critic american biruieste si prima manifestare este cartea dlui James Byrnes "Cărtile pe masă",apoi masiva denuntare a fostului ambasador american la Moscova si Paris,William C.Bullitt,"Dominatia lumii",carte in care acesta face o curajoasa anatomie a politicei imperialiste a Rusiei sovietice.

Spionajul organizat de Moscova,pentru a smulge secretul bombei atomice,odată descoperit,a creiat o dără de nesigurantă in opinia publică asa de inselată in buna ei credintă.Se dovedea

că toate sforțările politicii americane,neverosimilele sacrificii consimțite fuseseră zadarnice si in loc să se realizeze acea cooperatie pentru pace pe care o visase Roosevelt contribuiseră să incurajeze planurile imperialismului rusesc si să-i sporească potentialul.Totul fusese o goană după o nălucă;politica Americană era victima profundei ei sincerităti.Nu vom intelege reactiunea presedintelui Truman fată de agresiunea deghizată a Rusiei sovietice in Coreea dacă nu ne dăm seama de starea de spirit a opiniei publice americane fată de cinsimul sovietic,

Un om de bună credință,a cărui nobilă corectitudine a fost inselată cu nerusinare,reactionează cu intensitatea desiluziei incercate.Sforțările Departamentului de Stat de a salva totuși politica de colaborare cu Rusia sovietică in cadrul O.N.U.-lui provoca in opinia publică critici de o rară severitate.Un exemplu tipic il formează articolul "World Politics Today" de William C.Bullitt,publicat in "Yale-Alumni Magazine" din iunie 1950:

"Apologiștii acordurilor de la Teheran,Yalta și Postdam obisnuiesc să intrebuinteze diverse formule pentru a incerca să ne convingă că ceace a fost gresit nu au fost acordurile,ci nerespectarea lor de către Uniunea sovietică.Ceace este ca si când un bancher care ar fi fost designat curator al averii unui copil,ar fi pus averea incredințată lui intr'o afacere de speculă si,după ce banii au fost pierduti,pledează că răul nu vine din partea curatorului-care a acceptat promisiunea dlui Ponzi că-i va da 200% beneficiu pe an-ci gresala este a lui Ponzi care nu a respectat angajamentul.Poporul Statelor Unite a angajat functionari cari să lucreze in Departamentul de Stat,deoarece el are nevoie de experti cari să rezolve problemele complexe ale lumii.Functionarii Departamentului de Stat sunt curatorii intereselor vitale ale poporului american și cea mai dispretuitoare scuză care poate fi oferită de ei sau pentru ei este că au crezut bine dar au fost luati drept niste sugaci.

"Spre a explica sacrificiile de un interes vital al poporului Statelor Unite cerute de guvernul national,nu e necesar să concludem că Departamentul nostru de Stat este plin cu agenti sovietici.Stim că acolo au fost cătiva in posturi cu influență.Dar cel mai mare rău a fost făcut de păcălitii naivi ai psichologiei de războiu a Sovietelor.Noi avem inca in serviciu la Washington ca și pretutindeni in lume,functionari inselati cari n'au fost agenti ai Sovietelor dar au servit guvernul sovietic tot asa de bine ca si când ar fi fost agenti sovietici.

"In armata noastră,un general care a pierdut o divizie din cauza incompetentii lui este trimis la Curtea Martială.In Departamentul nostru de Stat oameni cari au svărlit țări intregi sunt avansati in grad.Ei au un determinat interes ca să se mentină in erorile lor.Ei nu pot să se detaseze de trecutul lor ori de prietenii lor-chiar când acesti prieteni au sfârsit prin a fi agenti sovietici(sau se poate spune par a fi agenti sovietici).In orice democratie parlamentara un ministru al afacerilor străine care a aruncat un mare aliat ca China in bratele lui Stalin ar fi fost inlăturat din serviciu.Dl Acheason continua să fie secretar de Stat".

"El(Truman) va trebui să treacă printr'o transformare aproape ca acea a lui Saul in drumul spre Damasc când"a fost inconjurat de o lumina venită din cer" si a devenit Apostolul Pavel. Noi trebuie să dorim si sa ne rugăm ca o lumină din cer să cadă asupra presedintelui Truman; dar noi trebuie să incercăm de asemenea ca o lumină din opinia publică a Americanilor să cadă asupra lui,Americanii cari nu doresc să trăiască molatesc câtiva ani si după aceea să fie cuceriti,ci doresc să ducă o viată aspră si să pastreze o tară liberă"...

Reactiunea opiniei publice americane după agresiunea din Coreea a antrenat opiniile publice mondiale,atacul proiectându-se in constiinta tuturor popoarelor ca indreptat contra ideiei de libertate.Presedintele Truman a devenit purtătorul de cuvant al tuturor popoarelor libere iar Statele Unite scutul ocrotitor al dreptului la o viată liberă.Primul soldat american căzut in Coreea a inaugurat lunga serie de sacrificii necesare pentru a da putere executivă conceptiei juridice a păcii.

Blaise Pascal constata că "dreptatea fără forță este neputincioasă" ca si ideia libertății atunci când nimeni nu o apără.

Pragmatismul american apreciază valoarea unei pozitii morale după efectele pe care le va produce in viitor.Ori atitudinea luată de Statele Unite fată de agresiunea din Coreea fecundează o eră nouă in istoria omenirii și de resultatele luptei incepute atârnă soarta libertății tuturor popoarelor.Nu mai este loc pentru nici o sofisticărie,termenii problemei sunt de o orbitoare claritate,fiecare cetătean liber fiind obligat să-si faca examenul de constiință alegând intre libertate si sclavie.

Importanta istorică a deciziei americane necesită o amplă expunere.Vom incerca să o facem.

Palma de Mallorca 2 august 1950

Pamfil S E I C A R U

Cititi. Dotla-Rien que des cendres, de Pamfil Seicaru.Editura André Bonne,Paris ,15. Las Cases.

COLTUL LITERAR

Î M P Ă C A R E

Coboară inserarea pe oras,
Si plânge'n mine,dorul pătimas.
Un vag parfum,uitat,de lăcrămioară,
M'apasă ca o piatră funerară.

Si totu-i putred,vested si pustiu,
Odaia seamănă cu un sicriu.
Iubita a plecat si nu mai vine,
Si troieneste noaptea peste mine.

Dar usa se deschide,pasii ei,
S'asa de moi,asa de usurei!
Și s'a oprit si mă priveste cald,
Si's umezi ochii verzi ca un smarald.

" Ca un vapor ce-i readus in port,
Cu cârma ruptă,echipajul mort,
Am revenit,aici i-asa de bine,
Primește-mă iubitule la tine.

Si ne-am certat,asa ca doi copii,
Iubitule,nu stiu de ce,tu știi?
Si mă găteam să plec,să plec departe,
Ducând de mână,visurile moarte."

Si-asa-i de bine-acuma,in odaie,
Ne dogorăște-a dragostei văpaie.
Si'ntinde valuri calde,valuri moi,
Si troienește noaptea peste noi.

Dragoș G E R A L D

C A N T E C   T R I S T

Hai inimă,intoarce-te acasă,
Să ne jucăm cu floarea de mătasă.
Stii,floarea dată ca noroc să-ti poarte,
Să nu te-atingă gloante si nici moarte.

Și ai plecat,spre soarele răsare,
Cu dragostea crescută,ca o floare.
Si ai purtat-o peste tări si mări,
Pe drum de munte,holde și cărări.

Dar fata a uitat,rămas-acasă,
Și dragostea,si floarea de mătasă.
Săracă dragoste,săracă!
Nu plânge inimă căci o sattrece.

Nu plânge,căci asa ti-i soarta,scrisul,
Să fii intr'una singur,tu și visul.
Cunosti de mult,amara voluptate,
Singurătate,vis,singurătate !

Uitarea va urca,de bei un rom,
Cum urcă primăvara,seva'n pom.
Și-o s'ascultăm lipiti de geam,apoi,
Cum moare,moare,dragostea in noi.

Si inima m'a ascultat,de-atunci,
Trec zilele,ca norii peste lunci.
Ce dulce,dulce-amară voluptate,
Singurătate,vis,singurătate !

Si clipele le trec,inchis in casă,
Jucându-mă cu floarea de mătasă,
Si plouă,noaptea pe oraș coboară....
....
Singurătatea'ncepe ca să doară.

G.CONSTANTINESCU-GORJ

C A R T I , Z I A R E , R E V I S T E

S'au mai primit la redacție:

-ORIZONTURI,Stuttgart 1,Hauptpostlagernd,Germania.Un număr de 90 de pagini.Director Dr.C. Ghidel.Colaborează dnii:Dr.C.Ghidel,Prof.Dr.P. Sergescu,Pamfil Seicaru,Prof.dr.V.Buescu,Prof. dr.G.Uscătescu,Prof.dr.Basil Munteanu,Adv.C. Praga,Dr.Dr.Radu Cernea, Ing.Dr.I.Berceanu, Dr.Anghel Rugină.

- Union Française
- Paroles Françaises(3-9 juillet) cu un art. de compatriotul nostru,dl Gerard STEPHANESCO
- Ost-Probleme Bad Nauheim-Germania
- Bulletin européen-Roma-Italia
- Neue Heimat-Buenos Aires (Organ al Românilor de origină germană)
- Le syndicaliste exilé -Paris

P R A B U S I R E A

2

de Căpitanul Nicolae V R A B I E

Grupa de mitraliere a sergentului Ion Ştefan se găseşte plasată de o parte şi de alta a şoselii Helesteni-Ruginoasa.O piesă este aşezată chiar pe şosea,la capătul aleei de plopi.De două ori brandurile ruseşti au aruncat această piesă in aer,şi in amândouă rândurile sergentul a cerut o alta,dar n'a voit să schimbe locul.Pe şanturile şoselii se prelingeau in fiecare noapte patrule sovietice,dar intotdeauna îi găseau pe Ştefan la pândă.Am intervenit la regiment şi am obţinut mine pe care le-am plantat dealungul şanţurilor.Aceasta,spre nemulţumirea sergentului.

-O să arunce unul,doi,in aer,şi pe urmă nu mai vin,mi-a spus el supărat.

-Păi asta vreau şi eu,i-am răspuns sergentului Ion Ştefan care nu-şi putea rumega nemulţumirea.

-Atunci eu de ce mai stau aici?

Şi urmarea a fost cea prevăzută de mine.In noaptea următoare aşezării minelor,doi bolşevici au fost aruncaţi in aer.Ion Ştefan a tras câteva mii de cartuşe,şi dimineaţa şanţul era plin de cadavrele literalmente ciuruite.

-Mama voastră de ciolovecii! îi judeca sergentul târându-se pe burtă şi aducându-l in şanţ.

Dar şi sergentul Ion Ştefan avea să cadă curând.Intr'o noapte,un glonte de puşcă anticar i-a secţionat o vână de la braţul drept.Sângele ţâşnea ca pe un cep,improşcându-l pe obraji pe comandantul de pluton,care-i infăşura braţul cu'o moletieră.Ca să-l aducă la postul de comandă,a trebuit să-l lege pe brancardă.Ion Ştefan ţipa şi injura ca un disperat.

-Să mă ucideţi voi pe mine,ciolovecilor?Pe mine,sergentul Ion Ştefan,cel mai frumos bărbat din Pradurile Argeşului?

La postul de comandă a fost dezlegat,dar odată liber,sergentul a inceput să alerge către mitralierele lui.S'a organizat o adevărată vânătoare la lumina insângerată a rachetelor,in zgomotul infernal al obuzelor,in şueratul gloanţelor.Ion Ştefan alerga şi cădea,se ridica şi iar incepea să alerge.I s'a desfăcut moletiera depe braţ,sângele a inceput din nou să ţâşnească, şi numai aşa a putut fi prins,aşezat şi legat pe brancardă.

In spital i s'a amputat braţul.Şi la vindecare,Ion Ştefan a cerut să vină din nou pe front,fără să aibă măcar concediu.Mi-a scris,şi ceeace-l durea,era infirmitatea."Nu pot să mai trăiesc fără un braţ domnule căpitan,îmi scria el,am fost cel mai frumos bărbat din Pradurile Argeşului şi acuma sunt un ciung.Vreau să vin din nou pe front ca să le plătesc ciolovecilor.."

Dar nici sergentul Ion Ştefan nu a mai avut timpul să vină la Heleşteni!

In regimentul nostru erau mulţi Basarabeni.Din cauză că au dezertat câţiva in alte regimente-sau poate aceasta era numai un pretext-autorităţile superioare au luat măsuri ca aceştia să fie toţi repartizaţi la trenurile de luptă.E greu de povestit durerea acestor Basarabeni,tristeţea care se citea in ochii lor,in seara când i-am chemat la postul de comandă ca să le comunic ordinul.

-Să ne facă ruşinea asta domnule căpitan? plângeau ei.

Dar cel mai patetic caz văzut de mine in sectorul batalionului 3 din regimentul 20 Dorobanţi,este fără indoială acela al soldatului Onica Vasile.In faţa poziţiei noastre,la câţiva kilometri,ascuns intr'o văgăună,se găsea un sat.Şi Onica era tocmai din acest sat.Soldatul Onica Vasile era servant tocmai la grupa de mitralieră a sergentului Ion Ştefan.Ruşii aflaseră,şi in fiecare seară îl chemau la megafon,promiţându-i,bineinţeles,că-l vor face sublocotenent in armata roşie dacă dezertează şi duce cu el şi un faustpatronen sau un offenrohr.Ba intr'o seară,i-au adus la megafon chiar pe nevastă-sa.Şi soldatul Onica nu şi-a părăsit postul,deşi ar fi putut-o face foarte uşor.Işi vâra unghiile in carne,plângea,dar nu se mişca.

In timpul zilei,ceilalţi dormeau.De Onica nu se lipea somnul.Stătea ore intregi şi privea coastele cu lanuri de grâu.Un asemenea lan era al lui.Satul nu-l putea vedea,dar îşi vedea ogorul,îşi vedea copilăria.Şi evident,copilăria îl chema.

Până la urmă,ţăranul acesta simplu,nu s'a mişcat de lângă mitralieră.

Desigur,asupra acestor timpuri de eroism,de speranţe,asupra celor şase luni petrecute in poziţia care inconjura ca o potcoavă satul Heleşteni,ar multe de spus.Dar fără indoială că se vor găsi alte pene mai iscusite ca a mea s'o facă.Ar trebui să vorbesc de ploile lungi care dărâmau parapetele şi taluzurile şanţurilor şi umpleau şanţurile de apă,de mucesitul in ar până la genunchi,de chinul cu care această apă era evacuată cu gamelele,şi de armistiţiu re se incheia intre linii cu această ocazie.Câte un Rus care ştia româneşte sau un Român ştia ruseşte,ridica un ştergar in ţeava puştii,şi apoi incepeau tratativele.

-Mă ciolovecilor,să nu trageţi cât timp scoatem apa din şanţ.Trageţi?

-Nu,dar voi trageţi?

-Nu tragem nici noi.

Armistiţiul era incheiat,şi incepea o cursă nebună.Cel care termina intâi,rupea armistiţiul.De obiceiu,aceştia erau Ruşii.Când terminau ei intâi,anunţau că peste un minut incep să tragă.Ai noştri erau mai blajini.Când ei erau cei care terminau evacuarea apei intâi,câte unul voia să anunţe ruperea'inceperea tragerii,dar interveneau ceilalţi.

-Lasă-i măi,că şi ei sunt oameni,şi li s'or fi muiat oasele in băltoaca aceasta.

Şi n'ar trebui trecute cu vederea nici orele vesele,nici glumele şi jocurile soldaţilor noştri,in orele calme,mai ales sărbătorile,şi n'ar trebui uitat nici curajul nebun cu care,soldaţii regimentului 20 Dorobanţi intâi, şi intregei divizii a patra pe urmă,au inceput să scoată minele din faţa poziţiilor ruseşti.Fără ordin,din contra,călcând ordinele severe,soldaţii plecau noaptea târâş către poziţiile ruseşti,ajungeau la câmpurile de mine,le scoteau cu lopata,le legau una de alta cu cureaua,şi apoi incepeau să le târască către liniile noastre.Vânătoarea aceasta de mine ajunsese o epidemie in sectorul diviziei noastre.Şi nu s'a intâmplat nici o nenorocire.Care ar putea fi explicaţia neexplodării minelor ruseşti,când cei care le scoteau nu aveau o instrucţie specială in acest domeniu? Una singură poate fi:minele erau ruseşti,de o fabricaţie defectuoasă,ca şi bombele de avion cu care Ruşii au bombardat Iaşul in vara anului 1941,bombe care apoi făceau hazul cetăţenilor,fiind expuse in vitrina librăriei Athanasie Gheorghiu.Dar eroismul soldaţilor nu iese deloc ştirbit,nimic nu poate să umbrească pateticul acestui eroism,căci fiecare din soldaţi putea să dea peste un câmp de mine americano.

Ofiţerii mei,chiar şi locotenentul Iuga de la Timpul,erau la fel cu soldaţii a căror scurte istorioare le-am relatat mai sus.Hariton Vitelaru-tot invăţător şi el-era infuriat din cauza defetismului din spatele frontului.Căci cele ce se petreceau la Bucureşti,incepeau să se simtă şi pe la noi.In scrisorile soţiilor-cu toată cenzura severă-găseam urmele acestui defetism.

-Fii mai prudent,îmi scria nevasta-mea in ultima scrisoare-in curând vom avea pacea.Mi-au vorbit toţi de eroismul tău,eu te cunosc destul de bine,dar inţelege că totul e sfârşit,că totul e inutil... I-am răspuns că dacă alţii vor termina războiul,eu îl voiu continua până la capăt.Hariton Viţelaru primise şi el de la nevasta-sa o scrisoare asemănătoare.Şi-şi făcuse un baston noduros.

-In concediu,îmi iau bastonul domnule căpitan,cel care -mi va vorbi despre pace,va face cunoştinţă cu bastonul.

Căci incepuseră concediile.Frontul nostru era şi aşa destul de larg,timp de şase luni avusesem pierderi simţitoare,plecaseră ofiţerii şi soldaţii mai bătrâni,nimeni nu fusese trimis să-i inlocuiască,şi acuma veneau concediile.Liniile noastre erau solide,se săpase zi şi noapte timp de şase luni,un şanţ anticar incercuia tot frontul românesc din Moldova şi Basarabia,linia I-a era dublată de a o doua,aceasta din urmă rezemată pe cazemate in beton sau pe păduri.In plus,aveam armament şi muniţie in cantităţi impresionante.In sectorul batalionului nostru puteau interveni in orice moment,35 de baterii de artilerie,ceiace trebuie să admitem că era enorm.Frontul românesc din Moldova şi Basarabia,era,dacă nu inexpugnabil,in orice caz greu de cucerit.Cucerindu-l,in vara anului 1944,Sovieticii ar fi trebuit să plătească un preţ sângeros,Moldova şi Sudul Basarabiei trebuiau să fie un mormânt al armatei roşii.Mă feresc să fac apel la inflorituri,mă feresc să spun cel mai mic neadevăr.Cei care ca şi mine s'au găsit in vara anului 1944 pe frontul anticomunist român,pot confirma ultima literă a povestirii mele.

Lipsa de oameni insă,incepea să se facă simţită.Măsurile care veneau de sus,nu făceau decât să rărească şi mai mult rândurile apărătorilor Moldovei şi ai Ţării intregi.

In ziua de 7 august,am plecat şi eu in concediu.Am plecat cu doctorul Căuşan şi amândoi am hotărât că in tren vom stâlci in bătaie pe toţi civilii care ne vor vorbi de pace.Am oprit căruţa in faţa cimitirului in care dormea Vlad Traian,in care dormea locotenentul Ciucă de la compania a 7-a,in care dormeau atâţia dintr'ai noştri.Ne-am scos capelele,şi am stat indelung nemişcaţi in faţa crucilor lor,cruci simple,deasupra cărora atârnau căştile de oţel.Pe fiecare cruce erau scrijelate câteva cuvinte simple,cuvinte auzite de atâtea ori,in atâtea ocazii,la festivităţi,cuvinte care altădată nu ne spuneau nimic,dar care acuma ne emoţionau: ..Soldat Vlad Traian... Locotenentul Ciucă Alexandru...sergent Manafu Vasile...mort pentr Cruce şi Patrie,in lupta contra bolşevismului....!

Am trecut Siretul şi am ajuns in gara Mirceşti,in apropierea satului şi moşiei poetului Vasile Alexandri.Planul nostru,al doctorului şi al meu ,nu a putut fi pus in aplicare;trenul era militar,deci nici un civil,nici un defetist.Am găsit camarazi din alte regimente,din alte arme,prieteni vechi,unii uitaţi de mult,şi toţi erau la fel de hotărâţi;luptăm până la capăt,nu avem posibilitate de alegere.

Pe urmă s'a inoptat şi am adormit.Trenul se mişca incet,cu opinteli,şi ducea spre familii,

spre liniste,spre un pat bun,oameni a căror inimă rămăsese inapoi,in linia 1-a,la Stânca Roz-
novanu,la Heleşteni,la Găstesti,etc.In gara Bacău am fost trezit de un scandal iscat pe peron.
Un invalid,fără un picior,voia să se urce si el in tren,si soldatii il impiedicau,pe motiv c
că e tren militar.Şi invalidul tipa cât il tinea gura:-Cum mă fratilor,nu mă lăsati pe mine,
pe mine care mi-am lăsat piciorul in Crimeea,sub conducerea dlui general Cornea?
Am deschis fereastra şi am ordonat soldatilor să-l lase să urce,era un om care sângerase
sub comanda generalului erou Radu Corne.

M'am trezit apoi tocmai la Ploesti.Gara era de nerecunoscut,devenise ambulantă.Toate biro-
urile erau in vagoane,si când se dădea alarma,plecau afară din oraş.

La Bucuresti m'am dat jos.Aveam tren pentru Oltenita tocmai pe seară.Am plecat pe jos si
m'am indreptat către Calea Victoriei.Nu-mi făcea deloc impresia că bărbatii şi femeile pe ca-
re le intâlneam,sunt cetătenii şi cetătencele unei tări care nu numai că se găseşte in război
dar sângeră din sute de răni,inamicul a muşcat din trupul tării si se găseşte in fata Iaşului.
Restaurantele,cafenelele,berăriile,Calea,erau pline.Cu barba mea-barbă pe care mi-o invidiau
toti pe front,pentru care mă certasem cu generalul T,si care devenise un fel de molima(solda-
tii companiei mele aveau toti barbă),barbă pe care mi-o cunoşteau şi sovieticii din fata pozi-
tiei batalionului-nu aveam nici o căutare.Uniforma mi-era boţită si roasă,iar capela pleoşti-
tă,aşa că,in loc să intâlnesc priviri de simpatie,priviri la cere credeam că are dreptul un
luptător de pe linia 1-a,intâlneam cel mult priviri de milă dacă nu deadreptul ostile:săracul,
unul care va muri de pomana,păreau că spun privirile celor pe care-i intâlneam.

La Moara Roşie am ajuns noaptea târziu.Cumnatul,inginer silvic,isi avea resedinţa in acest
sat situat la opt kilometri de Oltenita.Sotia mea se găsia acolo de câteva luni.

După entuziasmul primelor clipe,mi-am dat seama de atmosfera care domnea in casa cumnatului
meu.Barba mea era salbatică,uniforma murdară,si cumnată-mea n'a putut să-si mascheze indeajuns
teama că aşi avea păduchi.A trebuit deci să mă rad,să fac o baie,să-mi schimb uniforma, şi nu-
mai după aceia am fost introdus in salon.Si salonul era plin.Toate rudele cumnată-mei-cumnata-
mea era un teribil cocos in casa,deşi sotul ei sustinea contrariul-se instalaseră in satul in
care isi avea resedinţa fratele nevesti-mii.Si in fiecare seara,in salon,era mare adunare.E-
ram timid,stângaciu,imi lipsea ceva.Nu găseam nici un punct comun intre acesti oameni
care-si fumau tigările,işi sorbeau cafelele-protestând că are prea mult ovăz-si mine,care ve-
neam de la Heleşteni.Nici ei nu se simţeau in largul lor.Prezenţa mea ii incurca.Au căutat să
mă pipăie,să vadă ce gândesc,si mai ales,să afle ce este pe front.Atunci m'am incalzit.Am in-
ceput să vorbesc de moralul soldaţilor din linia 1-a,de eroismul lui Vlad Traian,de al ser-
gentului Ion Ştefan etc.Zâmbeau incurcati.M'am simtit atunci golit,ca un balon desumflat.Şi-i
vedeam cum işi cercetau nervoşi ceasurile.

-Jeane,să nu scapi cumva Londra,a indrăznit să spună cumnată-mea.

-Poate domnul căpitan nu permite,a insinuat o cuconită tânără. In zilele care au urmat,a-
veam să aflu povestea acestei cuconite.Era fata unui judecător pensionar-un om foarte cum se
cade dealtfel-care se găsea si el de fată.Cuconita era văduvă.Soţul ei,locotenent de aviaţie,
căzuse eroic in Rusia,şi acuma cuconita avea un amant-tot aviator.Numai că aviatorul numărul
doi,nu mai era erou.Era un invârtit,venea de la Bucureşti cu maşina in fiecare Sâmbătă,o lua
si o readucea peste 3-4 zile.Si pensionarul găsea normal lucrul acesta.In plus,cuconiţa ince-
puse să prindă gustul politicii.Nu mi-au plăcut niciodată femeile care fac politică.

Ii raspund că fiecare e liber să asculte postul de radio care ii place.In ceiace mă pri-
veşte,nu-l voiu asculta şi voiu ieşi puţin să iau aer.Nevastă-mea mă insoţeşte.Mergem in ta-
cere pe drumul satului.Nu ne-am văzut de saşe luni şi totusi nu ne putem apropia unul de al-
tul.O bariera invizibilă s'a asezat intre noi.Am ieşit din sat si ne asezăm pe iarbă.Tacerea
devine apasatoare.Nevastă-mea imi trage capul pe genunchi si curând simt picături calde pe o-
raji:plânge.E prottestul ei de totdeauna;un protest mut.Suntem căsătoriti de opt ani si in
tot acest timp,nevastă-mea a fost o martiră in felul ei.Iesită dintr'o familie de burghezi,
e burgheza prin excelentă.Timp de opt ani a incercat prin lacrimi să mă ancoreze,să-mi puna
plumb in aripi.M'ar fi voit un burghez linistit care-si vede numai de treburile lui,care nu
se interesează de ce fac altii,de sperantele sau durerile altora.Şi nu a reusit niciodată.

-Iubitule,se aude vocea ei intretăiată de suspine,linisteşte-te.Gândeste-te si la mine...
gândeste-te si la noi...

-Dar Ţara?...Tara aceasta...

Imi vin si mie lacrimile in ochi.

-Oh! Tară!..Tara...Ti-ai făcut datoria fată de Tară.In timpul acesta,altii s'au c
Si apoi...totul e pierdut...sfârşit...In curând vom avea pacea...Noul guvern e de
Vei afla aceasta mâine de la ceilalţi...Lista intreagă...Ce poti face tu singur?
Nu-i mai răspund.Tăcem din nou,si in tăcerea asta de plumb,biata nevastă-mea im
desc. Ne-am inapoiat acasă târziu.Musafirii plecaseră,cumnatii erau culcati.

Cumnatul meu locuieşte intr'un conac al Statului,pus la dispoziţie de C.A.P.S. Cas
toare,grădină,trăsură,cai,radio...nimic nu-i lipseste.Pădurarii i-aduc zilnic mari can
de peste,gratuit,cu care el nu mai are ce face.Il imparte la rudele si prietenii dispers
tot ii mai rămâne.Nici cumnatul şi nici cumnata nu au pe nimeni apropiat pe front.Afară d
de mine,dar in ceiace priveşte persoana mea,ambii ar fi fericiti dacă intr'o zi asi cădea.

De a doua zi chiar,incep să mă sufoc.Mă plimb prin grădină,pe câmp,nevastă-mea găfâie ca
se poată ţine de mine.Nu-mi mai reproşează nimic,se multumeşte să mă urmeze peste tot,cu p p
vire de câine bătut.Numai in ziua in care ii spun că nu mai pot sta,că voiu renunţa la restul
congediului pentru a mă inapoia pe front,nevastă-mea isbucneste din nou in plâns.

Ostilitatea cumnatilor-in special a cumnatei-e din ce in ce mai accentuată.Deaceia ii evit
in tot cursul zilei şi ne intâlnim numai la masă.Mi-am instalat in grădina,sub un nuc,un chaise
longue şi acolo stau aproape tot timpul.Pe lângă nevastă-mea,mă urmează si Marta.Marta e feti-
ţa cumnaţilor mei.Are numai doi ani şi e drăguţă şi sburdalnică ca un pui de căprioară.Mama-sa
n'o iubeşte prea mult-se pare că nu are prea mult timp pentru asta-si deaceia toată dragostea
ei se revarsă asupra nevesti-mii.Nevastă-mea iubeşte mult copiii,ea nu a avut copii,şi deacea-
ia ii iubeşte pe ai altora.Timp de sase luni,până am venit eu in congediu,tovaraşa orelor de
restriste a nevesti-mii a fost Martă.Nevastă-mea ii povestea despre mine,despre războiu,despre
bolşevici.Desi are numai doi ani,Marta ajunsese să mă recunoască pe orice fotografie,si când
nevastă-mea ii arăta una,Marta striga: E nenea Nucu care e pe front si omoală bolsovici.

Odată sosit,Marta caută să fie cât mai mult lângă mine.Si mă intreabă mereu despre lăzboi
si despre bolşovici,si mai ales câti am omorât.La dreptul vorbind nu ştiu câti am omorât,dar
in orice caz,nu puţini.Concentrările mele de brandturi,de anticar si atâtea şicane pe care le
făceam sovieticilor din faţa poziţiei batalionului m'au făcut cunoscut.Nu odată au spus la me-
gafon că il vor spânzura pe căpitanul cu barbă.

Peste câteva zile am ajuns să cunosc pe toti dispersatii din Moara Rosie.Sunt toti rude sau
prieteni şi prietene de ale cumnata-mii.Am cunoscut incă o femeie,fostă colegă de liceu de a
cumnata-mii.Aceasta e divorţată si are si ea un amant care vine in fiecare Sâmbătă şi pleacă
Luni dimineaţa.Amantul e un fost coleg de liceu,avocat in Bucuresti.E un barbat tânăr,voinic
şi...invârtit.N'a făcut o zi de front si nici nu are de gând să facă.Când aude de prezenta
mea in Moara Rosie ,caută să mă intâlnească.Intâlnirea e mai mult decât glacială.

-Tu ai fost vreo zi pe front,Ernest? este prima intrebare pe care i-o pun.

Şi Ernest imi răspunde incurcat.

-Nu mon cher,vezi tu...eu...

Nu ne-am mai intâlnit după aceia,desi revederea unui coleg de liceu,mai ales in aceste mo-
mente critice,ar trebui să fie un eveniment plăcut.In schimb,ii văd pe ceilalti in fiecare
seară.Vin să asculte radio Londra,si de fiecare dată eu ies pe câmp.Dar până la ora emisiunii,
suntem impreună.Cel care emite părerile cele mai naive,e bătrânul judecător.Bătrânul e un rep-
rezentant tipic al clasei burgheze-a fost judecător la Bârlad,oras cu traditii-si mă intreb
cum poate admite legătura fiicei lui cu aviatorul invârtit.De cele mai multe ori,in timpul me-
sei,se aud trecând escadrilele de aviaţie anglo-americana să bombardeze Bucureştiul
şi Ploeştii.Atunci ies toţi afară si nu-şi pot ascunde bucuria.Mă intreb adesea dacă aceşti
oameni sunt Români sau Englezi.Le pun intr'o seară această intrebare si atunci fata judecăto-
rului imi raspunde cu o voce pe care o vrea cât mai tăioasă:

-Dumneata esti nazist,domnule căpitan.

Ii răspund că fiind militar de carieră,nu am făcut si nu fac nici o politică,că sunt nu-
mai Român,si că in această calitate,nu pot să mă bucur de infrângerea Tării mele,oricine ar
fi invingătorul,că nu mă pot bucura de distrugerea Tării,oricum s'ar numi cel pe care o dis-
truge,Mai ales că in acest războiu,invingătorul nostru nu se va numi nici englez,nici american,
ci rus.Şi Rusul...

-Ei,ce,ce e cu Rusul? tipă isterică cumnată-mea.

-Cum ce e cu Rusul? Ai să vezi.Rusul a fost totdeauna dusmanul Ţării noastre,Rusul...

-A fost ,dar nu mai este...Rusii s'au schimbat.

Inteleg.E influenta postului de radio Londra.Mă uit lung la cumnată-mea.Are o suta de hec-
tare de pământ in Tutova.Eu nu am nimic.Si eu şi nevastă-mea suntem săraci.Am dus o viată du-
ră,o viată de privatiuni.Nu am deci ce pierde.

-Nu e dracul asa de negru,reia cumnată-mea.Şi ca incheiere:Fie ce-o fi,numai să se termine
odată cu războiul ăsta.Nu mai pot suporta.

Mă cuprinde mila si scârba.

-Dar bine Aurora,tu ştii ce-i războiul?Esti instalată princiar,nu auzi decât avioanele care
trec spre Bucuresti si Ploesti,si nu ai pe nimeni apropiat pe front.Afară de mine doar,dar in
ceiace priveste persoana mea,sunt convinsă ça vei da masă mare in ziua in care vei auzi că
crăpat.

Cuvantul e tare.Fata judecătorului strâmbă din nas. (Va urma)